

O FORTUNA / FORTUNE PLANGO VULNERA

CARL ORFF 1230/1937

https://www.youtube.com/watch?v=AP_CSQgBPpQ

Τα Carmina Burana (Κάρμινα Μπουράνα) είναι σκηνική καντάτα του γερμανού συνθέτη και μουσικοπαιδαγωγού Carl Orff (Καρλ Ορφ 1895-1982).

Το όνομα CarminaBurana έχει λατινική ρίζα. “Carmina” σημαίνει «τραγούδια» και “Burana” είναι η λατινική ονομασία του

Beuern

(Μπόιερν), του μοναστηριού των Βενεδικτίνων στο

Beuern

της Βαυαρίας. Έτσι Κάρμινα Μπουράνα είναι τραγούδια των Βενεδικτίνων μοναχών που ανακαλύφθηκαν σε πάπυρο το 1803 στο Αβαείο του Μπόιερν στις Βαυαρικές Άλπεις. Από έρευνες ωστόσο προέκυψε ότι το χειρόγραφο δεν δημιουργήθηκε εκεί, αλλά στο Αβαείο του Seckau, στην Αυστρία. Σήμερα φυλάσσονται στην Κρατική Βιβλιοθήκη της Βαυαρίας στο Μόναχο.

Το χειρόγραφο που βρέθηκε περιλαμβάνει 228 ποιήματα, θρησκευτικού και κοσμικού περιεχομένου που είναι σχεδόν όλα γραμμένα στα Λατινικά, ενώ κάποια από αυτά είναι μια μείξη λατινικών, γερμανικών και γαλλικών με τη δημώδη γλώσσα της εποχής εκείνης: Έχουμε να κάνουμε με το φαινόμενο του «μακαρονισμού», όπου χρησιμοποιούνται λέξεις από διαφορετικές γλώσσες στο ίδιο ποίημα. Γράφτηκαν από σπουδαστές και κληρικούς γύρω στο 1230, όταν τα λατινικά ήταν η κοινή γλώσσα (Lingua Franca) σε όλη την Ιταλία, τη Γερμανία και τη Δυτική Ευρώπη. Τα περισσότερα ποιήματα και τραγούδια φαίνεται να σατιρίζουν τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Τα ποιήματα μπορούν να χωρισθούν σε ηθικά, σατιρικά, ερωτικά, της ταβέρνας (του κρασιού και της χαρτοπαιξίας), δύο θρησκευτικά δράματα και υλικό από τα «Φραγκμένα Μπουράνα», που προστέθηκαν αργότερα. Τα θέματα των ποιημάτων ήταν η ανθρώπινη διαφθορά, η πολιτική του κλήρου, την απώλεια της τύχης, συμβουλές για ιερείς και επισκόπους, και ακόμα επικύηση για μια Σταυροφορία. Ακόμα αναφέρονται στην διαφθορά και την κατάχρηση εξουσίας του κλήρου και την αναζήτηση των γήινων απολαύσεων. Πολλοί ισχυρίζονται ότι τα «Κάρμινα Μπουράνα» είναι επιφανειακά χριστιανικά, αλλά στην ουσία παγανιστικά.

Το 1935 ο Καρλ Ορφ θα μελοποιήσει 24 κοσμικά ποιήματα από τα CarminaBurana, για την τύχη, τον έρωτα και το κρασί. Το έργο του προορίζεται για μεγάλη ορχήστρα, χορωδία και σολίστ. Μεσοσύσης της ναζιστικής περιόδου ο Ορφ ανεβάζει στην Φρανκφούρτη το 1937 τη «σκηνική καντάτα

Carmina

Burana

». Το έργο σημειώνει τεράστια επιτυχία. Το Ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας αρχικά θορυβήθηκε με το ερωτικό περιεχόμενο κάποιων ποιημάτων, αλλά τελικά αξιοποίησε το έργο. Από την ηγεσία του ναζιστικού κόμματος το έργο προβλήθηκε ως απόδειξη της πολιτισμικής συνέχειας και του μεγαλείου του γερμανικού έθνους, από το πρώτο Ράιχ της μεσαιωνικής Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους μέχρι το τρίτο Ράιχ του Χίτλερ. Η μεγάλη επιτυχία των Carmina Burana αιφνιδίασε τον Ορφ, που έγραψε έμπλεος χαράς στον εκδότη του: «Ό,τι συνέθεσα μέχρι τώρα και το έχεις στην κατοχή σου πρέπει να καταστραφεί. Το έργο μου αρχίζει με τα Carmina Burana».

Έτσι ο Κάρλ Ορφ βρίσκεται χρόνια αργότερα κατηγορούμενος για φιλοναζιστική στάση. Ο Ορφ αρνείται τις κατηγορίες και εν τέλει αθώνεται με το δικαιολογητικό ότι κανείς την εποχή εκείνη δεν μπορούσε να δράσει ανεξάρτητα και ότι αυτός απλώς εκμεταλλεύτηκε την επιτυχία του έργου του υπό τη σκιά του ναζισμού (...).

Ο Καρλ Ορφ γεννήθηκε στις 10 Ιουλίου 1895 στο Μόναχο και πέθανε στην ίδια πόλη σε ηλικία 86 ετών. Στον τάφο του, στη Μονή του Andechs, νότια του Μονάχου, αναγράφεται η λατινική φράση “Summus Finis” - «το συνολικό /υπέρτατο τέλος».

Τα CarminaBurana έγιναν το πιο δημοφιλές μουσικό έργο που γράφτηκε στη δεκαετία του '30. Η δημοτικότητά του διαρκώς αυξανόταν μετά τον πόλεμο και τη δεκαετία του '60 έγινε τμήμα του διεθνούς κλασικού ρεπερτορίου. Από το έργο αυτό θα ξεχωρίζουν τα “Ο Fortuna!” αφιερωμένο στην Θεά Τύχη των αρχαίων Ρωμαίων και το “ Fortune plango vulnera” (= Θρηνώ για τα χτυπήματα της Τύχης).

ΠΗΓΕΣ:

CARL ORFF - Ο FORTUNA / FORTUNE PLANGO VULNERA

Συντάχθηκε απο τον/την Κ. Καρεμφύλλης

Κυριακή, 25 Μάρτιος 2018 22:18 - Τελευταία Ενημέρωση Κυριακή, 25 Μάρτιος 2018 22:29

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%AC%CF%81%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%B1_%CE%9C%CF%80%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%AC%CE%BD%CE%B1

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%81%CE%BB_%CE%9F%CF%81%CF%86

<http://www.sansimera.gr/articles/529>

https://en.wikipedia.org/wiki/O_Fortuna

https://en.wikipedia.org/wiki/Carmina_Burana

[https://en.wikipedia.org/wiki/Carmina_Burana_\(Orff\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Carmina_Burana_(Orff))